

Azərbaycan Respublikası
Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il
“ 6 ” dekabr tarixli
515 nömrəli Qərarı ilə
təsdiq edilmişdir.

2 nömrəli əlavə

Müfəttiş heyətinin uçuşların təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə nəzarətin həyata keçirilməsi ilə bağlı təlim keçmə

QAYDALARI

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qaydalar “Aviasiya haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 44.6-cı maddəsinə, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 27 iyun tarixli 756 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Uçuşların təhlükəsizliyinin təmin edilməsi Qaydası”na, habelə Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatının “Doc 9734, hissə “A” uçuşların təhlükəsizliyi ilə bağlı dövlət nəzarət sisteminin yaradılması və idarəedilməsinə dair Təlimat”a uyğun olaraq hazırlanmışdır və mülki aviasiya sahəsində uçuşların təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə nəzarətin həyata keçirilməsi ilə bağlı müfəttiş heyətinin (bundan sonra – müfəttiş heyəti) peşəkar hazırlığının təşkili və onların ixtisaslarının artırılması üzrə təlimlərin keçirilməsinə dair tələbləri müəyyən edir.

1.2. Bu Qaydalar ilə tənzimlənməyən məsələlər “Doc 9734, hissə “A” uçuşların təhlükəsizliyi ilə bağlı dövlət nəzarət sisteminin yaradılması və idarəedilməsinə dair Təlimat”a uyğun olaraq həyata keçirilir.

1.3. Bu Qaydalarda istifadə olunan anlayışlar “Aviasiya haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu, “Doc 9734, hissə “A” uçuşların təhlükəsizliyi ilə bağlı dövlət nəzarət sisteminin yaradılması və idarəedilməsinə dair Təlimat”, eləcə də Azərbaycan Respublikasının digər normativ hüquqi aktları ilə müəyyən edilmiş mənalara ifadə edir.

2. Müfəttiş heyətinin hazırlığının təşkili

2.1. Müfəttiş heyətinin hazırlığının təşkili müfəttişin sahəyə uyğun lazımı səriştələrə yiyələnməsi, həmçinin təhlükəsizliklə bağlı nəzarət funksiyasını və fəaliyyətini səmərəli şəkildə yerinə yetirməsi üçün tələb olunan bütün təlim sahələrinin proqramını əhatə edən Təlim proqramına (bundan sonra – Təlim proqramı) əsasən həyata keçirilir. Təlim proqramı Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi yanında Dövlət Mülki Aviasiya Agentliyi (bundan sonra – Agentlik) tərəfindən təsdiq edilir.

2.2. Müfəttiş heyətinin peşə fəaliyyəti sisteminin inkişafı, tələbat və ehtiyacları nəzərə alınaraq Təlim proqramının məzmunu mütəmadi olaraq yenilənir və

təkmilləşdirilir. Təlim proqramı hazırlanarkən müfəttişlərin yoxlama həyata keçirəcəkləri sahələrin personalına münasibətdə kvalifikasiyasının yuxarı və ya ən azı eyni həddə saxlanması ilə bağlı tələblər nəzərə alınmalıdır.

2.3. Bu Qaydaların 2.1-ci bəndində nəzərdə tutulmuş Təlim proqramına uyğun olaraq uçuşların təhlükəsizliyi sahəsində təlim ehtiyacları Agentlik tərəfindən qiymətləndirilərək cari il üçün müfəttişlərin siyahısı, təmsil olunduğu struktur bölmə, təlimlərin adı, iştirak prioritetliyi, periodu, maliyyələşmə, həyata keçirilmə tezliyi, yeri, keçirilmə forması və vaxtı ilə bağlı elementləri özündə ehtiva edən illik təlim planı hazırlanır və təsdiq edilir.

2.4. Uçuşların təhlükəsizliyi üzrə müfəttişlər üçün keçirilən təlimlər ilkin hazırlıqdan, iş yerində hazırlıqdan və davamedici təlimlərdən (dövri təlimlər və xüsusi təlimlər (yenidən ixtisaslaşdırma və ixtisasartırma) ibarətdir.

2.5. Müfəttiş heyəti üçün təşkil edilən təlimlər əyani və ya distant (məsafədən) formada həyata keçirilir.

2.6. Agentlik təlimlərin keçirilməsi ilə bağlı bütün sənədlərin və qeydlərin həm kağız, həm də elektron formada saxlanılmasını, mütəmadi yenilənməsini və nəzarət edilməsini təmin edir.

3. Müfəttiş heyətinin ilkin hazırlıq təlimi

3.1. Uçuşların təhlükəsizliyi sahəsində dövlət nəzarətinin təmin edilməsi üçün müfəttiş heyəti aşağıdakı sahələr üzrə ilkin hazırlıq təlimləri keçir:

3.1.1. uçuşa yararlılıq sahəsində;

3.1.2. hava gəmilərinin istismarı sahəsində;

3.1.3. aerodrom, helikopter meydançalarının və yerüstü xidmətin fəaliyyəti sahəsində;

3.1.4. hava hərəkətinin idarə edilməsi sahəsində;

3.1.5. aviasiya personalına şəhadətnamə, vəsiqə və ya sertifikat verilməsi sahəsində;

3.1.6. təhlükəli yüklərin daşınması sahəsində;

3.1.7. aviasiya hadisələri və insidentləri sahəsində;

3.1.8. beynəlxalq tələblərə uyğun zəruri hesab edilən digər təlimlər sahəsində.

3.2. Uçuşların təhlükəsizliyi üzrə müfəttişlərə öz səlahiyyətlərinin icrasına başlamaq üçün Agentlik tərəfindən ilkin hazırlıq təlimləri təşkil edilir.

3.3. İlkin hazırlıq təlimi müfəttiş heyəti istehsalatdan ayrılmaqla və ya istehsalatdan ayrılmadan həyata keçirilir. İlkin hazırlıq təlimləri təcrübəyə və təlim keçmək sertifikatına malik iş yerindəki mütəxəssis və ya təcrübəyə və təlim keçmək sertifikatına malik təlimçi qismində cəlb edilmiş şəxs tərəfindən həyata keçirilir.

3.4. İlkin hazırlıq təlimi zamanı müfəttişlərin təyin olunduqları vəzifənin xüsusiyyətlərindən asılı olmayaraq onlar üçün məcburi olan beynəlxalq və milli qanunvericilik aktları ilə tanışlıq təmin edilir.

3.5. İlkin hazırlıq təlimini başa vurduqdan sonra müfəttişlər onlar üçün məcburi olan beynəlxalq və milli qanunvericilik aktları, Agentliyin hüquq və vəzifələri, eləcə də yuxarıda qeyd edilən mövzular barədə biliyə malik olmalıdırlar.

3.6. Agentlik müvafiq sahədə vəzifələrin icrasının və bəzi xüsusi funksiyaların yerinə yetirilməsinin səmərəliliyini təmin etmək məqsədilə müfəttişlər üçün ixtisaslaşdırılma təlimləri müəyyən edir.

3.7. Agentlik müfəttiş üçün ilkin hazırlıq təliminin həyata keçirilməsi məqsədilə təcrübəli müfəttişləri təlim rəhbəri kimi təyin etməlidir.

3.8. Təlim rəhbərinin bu Qaydaların 3.5-ci bəndində nəzərdə tutulmuş biliklərin müfəttişlər tərəfindən öyrənilməsi ilə bağlı müsbət rəyi olarsa ilkin hazırlıq təlimi müfəttişlər tərəfindən başa vurulmuş hesab edilir və onlar müstəqil şəkildə vəzifələrinin icrasına buraxılırlar.

4. Müfəttiş heyətinin iş yerində hazırlığı

4.1. Agentlik tərəfindən təşkil edilən iş yerində hazırlıq aşağıdakı mərhələlərdən ibarətdir:

4.1.1. ilkin mərhələdə təlimatçı tərəfindən iş yerində yerinə yetirilən vəzifə öhdəlikləri nümayiş etdirilir və təlimçi müşahidəçi qismində iştirak edir;

4.1.2. ikinci mərhələdə təlimatçının və təlimçinin birgə iştirakı ilə iş yerində vəzifə öhdəlikləri yerinə yetirilir;

4.1.3. üçüncü mərhələdə təlimçi sərbəst şəkildə iş yerində vəzifə öhdəliklərini yerinə yetirir və bu təlimatçı tərəfindən müşahidə olunaraq xüsusi vərəqədə qeyd edilir.

5. Müfəttiş heyətinin davamedici təlimləri

5.1. Müfəttiş heyətinin peşəkarlıq səviyyəsinin və əməyinin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, onların peşə bacarıqlarının formalaşdırılması və inkişaf etdirilməsi, nəzəri biliklərinin təcrübə ilə əlaqələndirilməsi, onlar tərəfindən daha müasir peşə bacarıqlarının qazanılması, yeni texnologiyalar və innovasiyalar sisteminin tətbiqi üzrə təcrübənin əldə edilməsi üçün müfəttiş heyətinin ixtisasının artırılması məqsədilə davamedici təlimlər keçirilir.

5.2. Müfəttiş heyətinin Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatının keçirdiyi müvafiq iclaslarda, seminar və vebinarlarda iştirakı təmin olunmalıdır.

5.3. Müfəttiş heyətinin ixtisasının artırılması zamanı mütəxəssisin ixtisas sahələri üzrə nəzəri bilikləri əsas götürülür.

5.4. Müfəttiş heyətinin davamedici təlimlərinə dövrü və xüsusi (yenidən ixtisaslaşdırma və ixtisasartırma) təlimlərdən ibarət təlimlər daxildir.

5.5. Müfəttiş heyətinin yenilənən tələblərə uyğun yoxlama və nəzarət funksiyalarını həyata keçirməsi və yenilənən sahəvi materiallarla tanışlıq məqsədilə Agentlik dövrü təlimlər təşkil edir.

5.6. Agentlik tərəfindən illik təlim planına uyğun olaraq müvafiq proqramlar əsasında xüsusi (yenidən ixtisaslaşdırma və ixtisasartırma) təlimlərin həyata keçirilməsi təşkil edilir.

6. Müfəttiş heyətinin təlim keçməsinin maliyyələşdirilməsi

Müfəttiş heyətinin təlim keçməsinin maliyyələşdirilməsi bu məqsədlə ayrılan Agentliyin büdcəsi və qanunla qadağan edilməyən digər mənbələr hesabına həyata keçirilir.
